

تنها صداست که می‌ماند؟

رادیوی 74 ساله از پیرترین رسانه‌ها در ایران است که این روزها با آمدن انواع رسانه‌های جوان‌تر و البته پیشرفته‌تر کمی جایگاهش را متزلزل می‌بیند...

رادیوی 74 ساله از پیرترین رسانه‌ها در ایران است که این روزها با آمدن انواع رسانه‌های جوان‌تر و البته پیشرفته‌تر کمی جایگاهش را متزلزل می‌بیند؛ با این حال رادیویی‌ها اعتقاد دارند که این رسانه همچنان شنوندگان خود را دارد و بر این جمله‌ی معروف تاکید می‌کنند که «تنها صداست که می‌ماند».

اما اینکه این رسانه‌ی قدیمی چگونه وارد ایران شد و اولین هنرمندانی که در این رسانه مشغول به کار شدند چه کسانی بودند، موضوعی است که به بهانه سالگرد تأسیس رادیو در ایران، در گزارش خبرنگار سرویس تلویزیون و رادیو ایسنا به آن پرداخته شده است.

اولین فرستنده‌ی عمومی رادیو در ایران 74 سال قبل - ۴ اردیبهشت ۱۳۱۹ - با نام «رادیو تهران» آغاز به کار کرد. این فرستنده رادیویی در محل بی‌سیم، در جاده قدیم شمیران افتتاح شد.

از سال ۱۳۱۹ رادیو تهران در ۲۴ ساعت فقط هشت ساعت برنامه اجرا می‌کرد که شامل اخبار، موسیقی ایرانی، گفتار مذهبی، فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی بود. در سال ۱۳۲۲ رادیو تهران بخش دیگری به تعداد بخش‌های قبلی خود افزود و صبح‌ها نیز برنامه آن سه ساعت افزایش یافت. در سال ۱۳۲۴ برای روزهای تعطیل نیز برنامه‌هایی مدون پخش می‌شد.

در بدو تأسیس، رادیو تهران که دارای دو فرستنده یکی برای موج متوسط و دیگری برای موج کوتاه بود، برای پخش برنامه‌های خود از یک استودیو در محل اداره بی‌سیم استفاده می‌کرد.

در سال ۱۳۲۷ یک فرستنده در اختیار رادیو قرار گرفت و یک استودیوی کوچک در میدان ارگ برای پخش اخبار ساخته شد. میدان ارگی که همچنان به نام رادیو شناخته می‌شود و شبکه رادیویی تهران و البته رادیو نمایش از این محل برنامه‌هایشان را به روی آنتن می‌فرستند.

در سال ۱۳۳۶ نام «رادیو تهران» به «رادیو ایران» تبدیل و بعدها در جنب رادیو ایران فرستنده دومی بنام رادیو تهران نیز مشغول به کار شد که در آغاز امر تنها موسیقی از آن پخش می‌شد.

اولین هنرمندان و مسؤولان رادیو از میان فرهنگیان و هنرمندان شایسته و با ذوق انتخاب و از سایر وزارتخانه‌ها به اداره کل انتشارات و تبلیغات منتقل شدند.

محمد حجازی ملقب به مطیع‌الدوله (نویسنده و داستان‌نویس)، عبدالرحمن فرامرزی (نویسنده و مدیر روزنامه کیهان) حسینقلی مستعان (داستان‌نویس)، ابوالقاسم پاینده (نویسنده)، ابوالقاسم اعتصام‌زاده و مشفق همدانی (مترجم) از جمله این افراد بودند.

اما این روزها رسانه‌ای که در بدو امر با پخش تنها هشت ساعت برنامه ورودش را به ایران اعلام کرد، شامل بیش از 20 شبکه است که فقط در تهران برنامه‌هایشان قابل دسترسی است و به این تعداد باید شبکه‌های استانی و برون‌مرزی را هم اضافه کرد. رادیو می‌داند برای ماندن در این ماراتون سنگین رسانه‌ای، باز هم نیاز به تلاش بیشتر دارد و از این روست که معاون صدا (بالاترین مقام مدیریتی در رادیو) چشم‌انداز این رسانه را چنین متصور می‌شود:

«تعداد شبکه‌های رادیویی در پایان سال 1400 به 50 شبکه افزایش می‌یابد.»

اما مسلماً رادیو و مسؤولانش این را هم می‌دانند که راز ماندن در این رقابت رسانه‌ای، در کنار افزایش کمی، توجه بر بعد کیفی است؛ افقی که راه‌اندازی شبکه‌های تخصصی و البته همکاری با هنرمندان باتجربه و محبوب دسترسی به آن را ممکن می‌سازد.

گزارش: خبرنگار سرویس تلویزیون و رادیو ایسنا - پیوند مرزوقی